

BOEKBESPREKING

Bernhard Wolf Weinberger. D. D. S. New York City. Orthodontics, An historical review of its origin and evolution. Including an extensive bibliography of orthodontic literature up to the time of specialization. Illustrated. St. Louis. U. S. A. 1926. Publishers: *The C. V. Mosby Company*, Vol: 1. pp 484. Vol: 2. pp 527.

B. W. Weinberger heeft met het schrijven van bovengenoemd werk de groote taak verricht, het ontstaan, de evolutie en den groei van de orthodontie te hebben geschilderd vanaf den tijd van den praehistorischen mensch tot den tijd, dat de orthodontie een specialistenvak geworden is. Hij heeft met dit boek tweërlei doel gehad, ten eerste de geschiedenis der orthodontie te schrijven en ten tweede een bibliographie samen te stellen van de belangrijkste werken en verhandelingen over orthodontie gedurende genoemd tijdvak. Niet alleen de geschiedenis der orthodontie, maar ook die van de algemeene tandheelkunde, voornamelijk in de eerste perioden wordt ons gegeven, zooals men die ook behandeld vindt in de boeken van *Guerini* en *Geist-Jacobi* en waarbij *Weinberger* nog al eens dwalingen van andere geschiedschrijvers weet recht te zetten. *Weinberger* heeft, gedachtig aan de zoo juiste woorden van *Angle* „no one can know much of any science unless he knows its history” met groote kennis van zaken dit werk samengesteld en heeft hiermede aan allen, die de geschiedenis der orthodontie willen leeren kennen een prachtigen gids gegeven. Het is niet de geheele geschiedenis der orthodontie, die hij ons geeft, daar hij de laatste 25 jaar niet bewerkt heeft, het zou een derde volumen geworden zijn. *Weinberger* heeft een enorme massa literatuur doorgewerkt, die hij in hoofdzaak gevonden heeft in de beroemde bibliotheek van medische en tandheelkundige werken van de New York Academy of Medicine en in zijn eigen bibliotheek over orthodontie, die de grootste ter wereld schijnt te zijn. Niet minder dan 1200 schrijvers worden behandeld met hunne voornaamste werken, waarvan men literatuuroopgaaf vindt.

Van de Hollanders vinden wij vermeld werken van *Diemberoeck* (1609—1674), van *Anton Nuck* (1650—1692) en verhandelingen van *J. E. Grevers*, *L. Frank*, *A. A. G. Guye*, *A. A. H. Hamer*, *J. A. Hes* en *C. Witthaus*.

De wijze van behandeling der stof door *Weinberger* is als volgt: hij geeft uit de werken en verhandelingen, de stukken, die hij belangrijk vindt in hun geheel weer, geeft daarover zijn eigen beschouwingen en vat de belangrijkste feiten uit een bepaalde periode aan het slot daarvan samen in een duidelijk overzicht. Uit de keuze van de weergegeven stukken blijkt wel, dat *Weinberger* de orthodontie volkomen in al haar deelen kent. Men kan zoo steeds controleeren of *W.* goede conclusies trekt, terwijl ieder uit de weergegeven stukken naar zijn eigen meening dingen lichten kan, die hemzelf belangrijker voorkomen dan het voor *W.* was. Het bij de hand hebben van het origineel is in dit werk van groote waarde.

Het geheele werk is zeer mooi geïllustreerd, men vindt titelbladen van de zeldzame boeken afgebeeld, de portretten van de voornaamste schrijvers en vele afbeeldingen van instrumenten en apparaten, die zoo achtereenvolgens in de orthodontie gebruikt zijn.

Het werk is verdeeld over vijf perioden:

De eerste periode (tot 1530) behandelt de primitiefste geneeskunde en tandheekkunde. Eerst wordt de praehistorische mensch beschouwd en daarna de tandheekkunde behandeld, zooals die was bij de Chineezen en Japanners, de Egyptenaren, de Phoeniciers, de precolumbische tandheekkunde in Zuid-America, de tandheekkunde bij de Hebreërs, de Grieken en Romeinen, de Etrusciers, de Arabieren en tenslotte gedurende de middel-euwen.

De mensch leed in deze periode reeds aan caries, had reeds abnormaliteiten in tandplaatsing, onderging tandheekkundige operaties met zeer fraaie(!) instrumenten, tanden werden reeds geïmplanteerd, de tandligatuur bestond al heel vroeg, men had alreeds retentie apparaten en gouden kronen en er bestonden niet alleen inlays, maar ook overlays. Van dit alles worden ons mooie afbeeldingen gegeven.

De tweede periode (1530—1728) begint met het beroemde boekje „*Artzney Buchlein*” (1530), waarvan 11 edities bestaan en waarvan *Weinberger* in staat is de titelbladen af te beelden, allen verschillend. Van de Hollanders wordt behandeld *Diemberoeck*, die nog in de meening schijnt geweest te zijn, dat de blijvende tand zich ontwikkelt uit de wortels der melktanden en wat

Weinberger doet schrijven „an unpardonable error for an anatomist of the seventeenth century”. Ook *Anton Nuck*, Hollandsch chirurg en anatoom wordt genoemd wegens zijn werk over tandheelkundige chirurgie en prothese.

Bij de behandeling der Engelsche schrijvers uit deze periode vestigt *Weinberger* de aandacht op *Charles Allen*, waarbij hij opmerkt, dat „none of the forty dental histories so far published, including *Guerini's* mentions this work.

De derde periode (1728—1839) begint bij *Fauchard* en loopt tot *Harris*. Frankrijk speelt in dit tijdvak de groote rol in de ontwikkeling der tandheelkunde. In deze periode zijn in Frankrijk niet minder dan 240 textboeken over tandheelkunde verschenen. *Weinberger* slaakt de verzuchting, dat het zoo jammer is, dat deze schrijvers en hun werken niet beter bekend zijn, gelezen en bestudeerd. Klinkende namen zijn: *Hunter*, *Fox*, *Miel*, *Catalan*, *Mauzy*, *Delabarre*, *Kneisel*. Wij maken kennis met de eerste regulatieboog, een uitvinding van *Fauchard* (1723), de regulatieboog van *Fox*, waarbij voor het eerst de beetverhooging aanschouwd wordt om den weerstand der ondertanden voor bewegingen der boventanden op te heffen, verder het scheeve vlak van *Catalan*.

De vierde periode (1839—1870) loopt van *Harris* tot *Kingsley* en *Farrar*. In dezen tijd valt het eerste ontstaan van een gezelschap van tandheelkundigen namelijk in 1834 The Society of Surgeon Dentists of the City of the State of New York. In 1839 waren er drie belangrijke factoren, de publicatie van het eerste tijdschrift over tandheelkunde, The American Journal of Dental Science, verder de oprichting van het Baltimore College of Dental Surgery en ten slotte de formatie van The American Society of Dental Surgeons. In 1843 ontstaan door *Desirabode* de eerste namen voor de tandheelkundige wetenschap als odontology, odontechney en stomatology. Nog voor *Lefoulon* is de term orthopedia dentaire ontstaan, dezelfde naam, die later door *Calvin Case* ingevoerd is. Ook de term orthodontosie verschijnt. *Weinberger* leert ons verder, hoe wij aan het ongelukkige woord orthodontia (afkomstig van *Lefoulon*) gekomen zijn en merkt op, dat als *Lefoulon* het niet als vulgair beschouwd had om te spreken van orthopedia dentaire „we should probably not have had the word orthodontia as the title of our science, a burden, which we of the twentieth century find it impossible to eradicate.”

In 1839 valt de ontdekking van het vulcaniseeren van rubber en hiermede ontstaat een groot aantal regulatieapparaten van deze stof, die nog heden ten dage veel gebruikt worden. Bij *De*

Loude (1840) vinden wij het eerst gesproken als oorzaak van onregelmatige tandstelling, dat het kind de kaak van vaderszijde en de tanden van moederszijde erft, een meening, waarover wij het heden ten dage ook nog niet eens zijn.

Uitvindingen als de *Jack-screw*, the first clamp band en andere worden behandeld en wij krijgen veel belangrijks te lezen uit de werken van *Carabelli, Tomes, Engel, Allen, Evans, Allport Kingsley, Fletscher, White, Angell, Baker, Flagg, Cartwright* en vele andere beroemdheden.

De vijfde periode (1870—1900) beslaat het geheele tweede volumen van *Weinberger's werk*. In deze periode van dertig jaar valt de groote ontwikkeling der orthodontie, waarbij Amerika de leiding heeft. Het tijdvak begint met *Kingsley* (father of orthodontia), uitvinder van vele apparaten en van het proces, dat wij ook nu nog „jumping the bite” noemen. De lessen, die *Kingsley* geeft en die door *Weinberger* overgedrukt zijn, mogen door iederen orthodontist van den tegenwoordigen tijd gerust ter harte genomen worden, men leze die.

Belangrijk zijn *Baume, Richardson, Tomes, Hutchinson, Coffin* met zijn expansion plate, dan *Farrar* (the father of modern orthodontia) bij wien men in zijn apparaten reeds uitgewerkt vindt de problemen, verbonden aan bodily movement, dan *Guilford, Salter, Weiss, Magitot, Sauer, Patrick, Atkinson, Trueman, Parreidt, Talbot, Davenport, Bonwill*. Wij krijgen dan eindelijk *E. H. Angle* (the founder of scientific orthodontia), het werk van dezen grooten denker wordt uitgebreid behandeld, wij leeren hier kennen, hoe *Angle* ertoe kwam the Angle school of orthodontia te stichten, zeer leerzaam om kennis van te nemen, niet alleen voor den practiseerenden orthodontist maar ook voor de docenten in de orthodontie. *Angle* heeft van de orthodontie een specialistenvak gemaakt. Ik citeer hier zijn belangrijke uitspraak „It is that orthodontia is a great science by itself, with requirements in its study and practice, so radically unlike that of the other branches of dentistry, that the two can never be profitably combined either in study or practice.”

De geheele ontwikkeling van het *Angle* systeem met alle apparaten wordt ons geschilderd, de gewone regulatiebogen, working retainer, pin and tube appliance, ribbonarch with brackets.

Wij ontmoeten dan verder *Jackson* met zijn crib, *Matteson, Siegfried* met zijn veer, *Colyer, Kirk*, het beroemde systeem van *Calvin Case* met het probleem der wortelwerking, *Zsigmondy, Walkhoff, Bryan* (redressement forcé), *Goddard, Davenport*,

Ottolengui, *Baker* (intermaxillair elastiek), *Cunningham* en eindelijk eindigt het werk met het systeem van *Knapp* (1899). Met een zeer uitgebreide bibliographie sluit dit tweede deel af.

Of het nu de moeite waard is voor een orthodontist en ook voor den algemeen tandheelkundige dit alles niet alleen te lezen, maar ook te bestudeeren en te verwerken? Laat ik eenige zinnen uit het slotwoord van *Weinberger* zelf weergeven. „Each generation has the task of reshaping and reinterpreting the history and institutions of the past for the understanding of the present. It will be interesting in this connection to bear in mind that many of our modern methods represent a change only in method and not in the basic principles of orthodontics. In the solution of the perplexing problems which today confront the profession, the experiences of the past must be our best, if not our only guide. History is to the world, what memory is to the individual. If we tried to sink the past beneath our feet be sure the future would not stand.”

Wanneer men dit grootsche werk van *Weinberger* doorgestu-deerd heeft, dan is men tot de ontdekking gekomen, dat alle groote problemen, die ons tegenwoordig bezig houden reeds eeuwen bestaan hebben en dat vele groote mannen hun gedachten daarover hebben laten gaan en tot bepaalde meeningen zijn gekomen, waarvan het zeer gewenscht is kennis te nemen, zoo over de ontwikkeling van kaak- en tandstelsel, de beteekenis van het melkgebit, de aetiologie der occlusie anomalieën, de constructie van krachten verwekkende apparaten, de overdracht der krachten op het tandstelsel, de opbouw van systemen, de veranderingsproblemen, de nomenclatuur en dan dat belangrijke vraagstuk, extraheeren ter correctie ja of neen.

Het geheele werk geeft een uitstekend overzicht over de ontwikkelingsgeschiedenis der orthodontie en van de genoemde vraagstukken, zoodat ik niet alleen den orthodontischen maar ook den algemeen tandheelkundigen dit prachtwerk warm kan aanbevelen. Ik voeg er den wensch bij, dat het *Weinberger* gegeven moge zijn, ook nog het derde deel, omvattende de laatste 30 jaar op dezelfde wijze te kunnen bewerken als de twee nu verschenen deelen. Bij hem is de bewerking in veilige handen.

Het geheele werk is schitterend uitgevoerd, in een stevigen band gebonden, gedrukt op stevig, geglansd papier met een prettige groote letter een rijk versierd met 599 afbeeldingen.

J. A. W. VAN LOON.

Utrecht, 28 October 1928.